

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.08.2012
RT I, 02.07.2012, 8

Välja kuulutanud
Vabariigi President
28.06.2012 otsus nr 145

Sotsiaalmaksuseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 14.06.2012

§ 1. Sotsiaalmaksuseaduse muutmine

Sotsiaalmaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 5 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kindlustatav käesoleva seaduse tähenduses on käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud tasu,tulu või hüvitist saanud isik, kelle eest sotsiaalmaksu maksja on kohustatud maksmasotsiaalmaksu või kes enda eest ise maksab sotsiaalmaksu, samuti käesoleva seaduse §-des 6ja 6¹ nimetatud isik.”;

2)seadust täiendatakse §-ga 6¹ järgmises sõnastuses:

„§ 6¹. Füüsilisest isikust ettevõtja sotsiaalmaksu maksmise erijuht

(1) Füüsilisest isikust ettevõtja, välja arvatud käesoleva seaduse § 2 lõikes 1² nimetatud isik, maksab sotsiaalmaksu abikaasa eest, kes on kandnud maksukohustuslaste registrisse füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasana.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtja maksab sotsiaalmaksu tema ettevõtte tegevuses osaleva abikaasaeest käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumääralt, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 4sätetatud juhul ning juhul, kui:
1) füüsilisest isikust ettevõtja on maksustamisperioodi kestel kandnud oma ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa maksukohustuslaste registrisse või kustutanud ta registrist;
2) füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalev abikaasa on kogu maksustamisperioodil riikliku pensioni saaja või on selleks saanud maksustamisperioodil või
3) füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalevale abikaasale on maksustamisperioodil või selle osa kohta väljastatud töövõimetusleht.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–3 nimetatud juhtudel makstakse sotsiaalmaksuproportsionaalselt maksustamisperioodil:

- 1) füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasana registrisse kantud päevade arvuga;
- 2) riikliku pensioni saajaks saamisele eelnenud päevade arvuga või
- 3) töövõimetuslehele märgitud perioodile eelnenud ja järgnenud päevade arvuga.

(4) Füüsilisest isikust ettevõtja, kes on äriseadustiku § 3 lõike 3 kohaselt teatanud äriregistripidajale tegevuse peatamisest või ajutise või hooajalise tegevuse algus- ja lõppkuupäeva või kes on kustutatud äriregistrist, maksab sotsiaalmaksu tema ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa eestproportsionaalselt maksustamisperioodil ettevõtlusega tegelemise päevade arvuga.”;

3)paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 1² järgmises sõnastuses:

„(1²) Füüsilisest isikust ettevõtja on kohustatud arvutama tema ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa kohta käesoleva seaduse § 6¹ alusel makstava sotsiaalmaksu, selle üle kandmamaksustamisperioodile järgneva kuu kümnendaks kuupäevaks Maksu- ja Tolliametipangakontole ning esitama samaks kuupäevaks Maksu- ja Tolliametile vastavamaksudeklaratsiooni.”;

4)paragrahvi 10 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Maksu- ja Tolliamet kannab käesoleva seaduse § 9 lõike 1 punktide 4 ja 5, lõike 1² ning lõike 3 punktide 1 ja 2 alusel laekunud sotsiaalmaksu üle riigieelarve riikliku pensionikindlustuse ja ravikindlustuse vahenditesse 15 tööpäeva jooksul laekumisest arvates.”;

5) seadust täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses:

„¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/41/EL füüsilisest isikust ettevõtjatenategutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millegatunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ (ELT L 180, 15.07.2010, lk 1–6).”

§ 2. Maksukorralduse seaduse muutmine

Maksukorralduse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seadust täiendatakse §-ga 20² järgmises sõnastuses:

„§ 20². Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa registreerimine ja registrist kustutamine

(1) Kui füüsilisest isikust ettevõtja soovib oma ettevõtte tegevuses osaleva abikaasamaksudokumentide registrist registreerida, esitab füüsilisest isikust ettevõtja selleks Maksu- ja Tolliametile avalduse, kuhu on märgitud:

- 1) abikaasa ees- ja perekonnanimi;
- 2) abikaasa isikukood (selle puudumisel sünnikuupäev, -kuu ja -aasta);
- 3) abikaasa elukoht;
- 4) füüsilisest isikust ettevõtja, kelle ettevõtte tegevuses tema abikaasa osaleb, ees- ja perekonnanimi ning isikukood (selle puudumisel sünnikuupäev, -kuu ja -aasta).

(2) Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalev abikaasa (käesolevas paragrahvis edaspidi *abikaasa*) on äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja abikaasa, kes osaleb füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses ning kellel ei ole füüsilisest isikust ettevõtjagasõlmitud töölepingut või töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks võlaõiguslikkulepingut.

(3) Kui abikaasa osaleb füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses ajutiselt, märgitakse avaldusele tegevuses osalemise algus- ja lõppkuupäev.

(4) Abikaasa maksukohustuslaste registrist kustutamiseks esitab füüsilisest isikust ettevõtja Maksu- ja Tolliametile avalduse, kuhu on lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele märgitud ka registrist kustutamise kuupäev.”;

2) seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiga järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/41/EL füüsilisest isikust ettevõtjatenategutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millegatunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ (ELT L 180, 15.07.2010, lk 1–6).”

§ 3. Ravikindlustuse seaduse muutmine

Ravikindlustuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 5 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kindlustatud isik, kelle eest maksab sotsiaalmaksu äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja, on tema abikaasa, kes on kantud maksukohustuslaste registrisse füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasana maksukorralduse seaduse § 20² alusel (edaspidi *füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalev abikaasa*).”;

2) paragrahvi 10 lõike 5 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Pärast peatamist ettevõtluse jätkamisel isiku poolt on maakohtute registriosakondade keskandmebaasi pidaja ning Maksu- ja Tolliamet kohustatud esitama haigekassale ettevõtluse jätkamise andmed kümne kalendripäeva jooksul.”;

3) seadust täiendatakse §-ga 10¹ järgmises sõnastuses:

„§ 10¹. Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa kindlustuskaitsekestus

(1) Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa kindlustuskaitse tekib maksukohustuslaste registrisse kandmisest arvestatava neljateistkümnepäevase ooteajamöödumisel. Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa ravikindlustuse andmekogusse kandmiseks vajalikud dokumendid esitab

haigekassale Maksu- ja Tolliametseitsme kalendripäeva jooksul alates füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalevaabikaasa maksukohustuslaste registrisse kandmisest.

(2) Kui ravikindlustuse andmekogusse kindlustuskaitse algamise kande tegemiseks vajalikud dokumendid esitatakse haigekassale füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalevaabikaasa kehtiva kindlustuskaitse ajal, jätkub kindlustuskaitse uuel alusel ilma katkemiseta.

(3) Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa kindlustuskaitse lõpeb kahekuu möödumisel tema kohta kustutamiskande tegemisest maksukohustuslaste registris või füüsilisest isikust ettevõtja kohta kustutamiskande tegemisest äriregistris.

(4) Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa kindlustuskaitse peatub kahekuu möödumisel füüsilisest isikust ettevõtja tegevuse peatamise, sealhulgas hooajalise tegevusepeatamise kande tegemisest äriregistris.

(5) Füüsilisest isikust ettevõtja tegevuse jätkamise kohta andmete saamisest arvates jätkub füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa kindlustuskaitse ilma ooteajata.

(6) Käesoleva paragrahvi lõiget 4 ei kohaldata füüsilisest isikust ettevõtja tegevuse peatamise korral ajaks, millal tema abikaasal on õigus saada ajutise töövõimetuse hüvitist.”;

4) paragrahvi 22 lõike 1 punktis 1 asendatakse tekstiosa „lõikes 2 või 3” tekstiosaga „lõikes 2, 3 või 3¹”;

5) paragrahvi 50 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 50. Ajutise töövõimetuse hüvitis, selle liigid ja maksmise juhud”;

6) paragrahvi 50 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Ajutise töövõimetuse hüvitist makstakse ka käesoleva seaduse § 5 lõike 3¹ alusel kindlustatud isikule, kui tema töövõimetuslehel märgitud töövabastuse alguspäevaks ei ole temaeest sotsiaalmaksu maksva füüsilisest isikust ettevõtja kohta äriregistris tehtud kustutamiskannet või tegevuse peatamise kannet või füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalevaabikaasa kohta ei ole maksukohustuslaste registris tehtud kustutamiskannet.”;

7) paragrahvi 51 lõiget 2 ja 3, § 55 lõikes 1 ning § 58 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „lõikes 3” tekstiosaga „lõiget 3 ja 3¹”;

8) paragrahvi 53 lõiget 4 täiendatakse pärast sõnu „majandus- või kutsetegevusega” sõnadega „või füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalemisega”;

9) paragrahvi 55 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Käesoleva seaduse § 5 lõike 3¹ alusel kindlustatud isiku kalendripäeva keskmine tuluvõrdub füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalemisest vabastuse alguspäevakalendriaastale eelnenud kalendriaastal kindlustatud isiku eest makstud sotsiaalmaksu alusel arvutatud tulu ja arvu 365 jagatisega.”;

10) paragrahvi 55 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Kui käesoleva seaduse § 5 lõike 2 punkti 4 või 5 või lõike 3 või 3¹ alusel kindlustatud isikueest kalendripäeva keskmise tulu arvutamisel aluseks oleval kalendriaastal ei makstud sotsiaalmaksu, võrdub kalendripäeva keskmine tulu sotsiaalmaksuseaduse §-s 2¹ sätestatud kuumäära ja arvu 30 jagatisega. Kalendripäeva keskmise tulu arvutamisel lähtutakse töökoostuste täitmisest või majandus- või kutsetegevusest või füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalemisest vabastuse päevale eelnenud päeval kehtinud sotsiaalmaksuseaduse §-s 2¹ sätestatud kuumäärast.”;

11) paragrahvi 55 täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Käesoleva seaduse § 5 lõike 3¹ alusel kindlustatud isiku suhtes ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud.”;

12) paragrahvi 55 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Kui kindlustatud isikul on samaaegselt õigus ajutise töövõimetuse hüvitisele rohkem kuiühel käesoleva paragrahvi lõigetes 2, 5 ja 5¹ nimetatud alusel, arvutatakse kalendripäevakeskmise tulu kindlustatud isiku jaoks soodsamal alusel.”;

13) paragrahvi 56 lõige 1² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1²) Käesoleva seaduse § 5 lõike 2 punktides 1, 2, 4 ja 5 ning lõigetes 3 ja 3¹ nimetatud isikuteltekib raseduse korral õigus saada haigushüvitist käesoleva seaduse § 51 lõike 1 punktis 1 sätestatud kindlustusjuhtumi korral töövõimetuslehel märgitud töö- või teenistuskohustustetaitmistest või majandus- või kutsetegevusest või füüsilisest isikust ettevõtja tegevusesosalemisest vabastuse teisest päevast alates.”;

14) seadust täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses:

„¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/41/EL füüsilisest isikust ettevõtjatenategutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millegatunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ (ELT L 180, 15.07.2010, lk 1–6).”

§ 4. Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmine

Riikliku pensionikindlustuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 12 lõike 2 punktid 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„2) riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või muu avalik-õigusliku juriidilise isiku pooltsotsiaalmaksuseaduse § 6 lõikes 1 ja 1¹ sätestatud juhtudel – arvestatud sotsiaalmaks;

3) füüsilisest isikust ettevõtja poolt sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 1 punktis 5 ja §-s 6¹ sätestatud juhtudel – makstud sotsiaalmaks.”;

2) paragrahvi 30 lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõna „kuupalga” sõnaga „töötasu”;

3) paragrahvi 30 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või muu avalik-õigusliku juriidilise isiku pooltsotsiaalmaksuseaduse § 6 ja füüsilisest isikust ettevõtja poolt sotsiaalmaksuseaduse § 6¹ alusel makstav sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa võetakse pensionikindlustusstaazi arvestamiselarvesse samaväärselt sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa tasumisega töötasu alammääralt.”;

4) paragrahvi 36 lõike 1 punkti 2 täiendatakse pärast sõnu „kohaliku omavalitsuse” sõnaga „üksuse”;

5) seadust täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses:

„¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/41/EL füüsilisest isikust ettevõtjatenategutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millegatunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ (ELT L 180, 15.07.2010, lk 1–6).”

§ 5. Soolise võrdõiguslikkuse seaduse muutmine

Soolise võrdõiguslikkuse seaduse normitehniline märkus muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„¹Nõukogu direktiiv 79/7/EMÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte järkjärguliserakendamise kohta sotsiaalkindlustuse valdkonnas (EÜT L 6, 10.01.1979, lk 24–25); nõukogu direktiiv 92/85/EMÜ rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja tervishoiu parandamise meetmete kehtestamise kohta (kümnes üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses) (EÜT L 348, 28.11.1992, lk 1–7); nõukogu direktiiv 2004/113/EÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohtaseoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega (ELT L 373, 21.12.2004, lk 37–43); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (uuestisõnastamine) (ELT L 204, 26.07.2006, lk 23–36); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/41/EL füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ (ELT L 180, 15.07.2010, lk 1–6).”

§ 6. Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmine

Tööturuteenuste ja -toetuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 6 lõiget 5 täiendatakse punktiga 5¹ järgmises sõnastuses:

„5¹) on kantud maksukohustuslaste registrisse füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevusesosaleva abikaasana;”;

2) paragrahvi 26 lõike 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) tegutsemine füüsilisest isikust ettevõtjana Eestis või osalemine abikaasana füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses, kui abikaasa oli kantud füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasana maksukohustuslaste registrisse;”;

3) seadust täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses:

„¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/41/EL füüsilisest isikust ettevõtjatenategutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millegatunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ (ELT L 180, 15.07.2010, lk 1–6).”

§ 7. Võrdse kohtlemise seaduse muutmine

Võrdse kohtlemise seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiga järgmises sõnastuses:

„nõukogu direktiiv 2004/113/EÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega (ELT L 373, 21.12.2004, lk 37–43); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste järvõrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (uuestisõnastamine) (ELT L 204, 26.07.2006, lk 23–36);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/41/EL füüsilisest isikust ettevõtjatenategutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ (ELT L 180, 15.07.2010, lk 1–6).”

§ 8. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2012. aasta 1. augustil.

Ene Ergma
Riigikogu esimees